

g l a s i l o

slovenske kulturne akcije

Leto VI - 10 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 31.5.1959

IZ EVROPSKEGA PISMA

(T. J. Italija)

Prijatelj nam pošilja izvlečke pisma iz domovine:

"...Prejšnjih knjig nisem mogel zaslediti, dobil sem pa v roke vse izdane v letih 1957 in 1958. Jezik šepa skoraj vsem, morem reči vsem. Tako tistim, ki mislijo, da pišejo klasično slovenščino kakor onim, ki iščejo novega izraza. Imam občutek, da vaš jezik nima več domače melodije, vsaj ne take kakor jo danes slovenščina ima. (Omenjam to prav še posebej zato, ker vidim iz Vaših glasil, kako ocenjevalci zelo pohvalno govorijo o piščevem jeziku.) So pa knjige vredne branja. Vsebinsko ste šli iskat nova pota, in stopili na tla, na katera tukaj pisatelji in pesniki pri nas doma še dolgo ali pa sploh nikoli ne bodo smeli. Vaše pisanje bo nekoč zamašilo nenaravno prekinitev v razvoju našega slovstva, ki je sicer zaostajalo, vendar sovpadalo z zahodno miselnostjo in slogom. Ne verjamem, da boste mogli ustvariti to, kar sami imenujete "zamejsko književnost", naj bi ta doba ločitve od rodni tal trajala še tako dolgo. O tem sem prepričan, čeprav so nekatera vaša izvirna dela močna in nedvomno aktualnejša nego so domača. Izpolnjujete pa nalogo, ki je brez vas nikdo ne bi mogel opraviti... — Tukaj (v domovini) se v bistvu izpremeniti ne more prav nič. Trdim to, čeprav so tudi tukaj sprostil vajeti na slovstvenem polju. Ne morejo. Začeli bi si spodkopavati tla. Tega pa ne morejo in tudi če bi hoteli, jim bratje iz juga, pa še drugi "večji bratje" tega ne bi dopustili. Šele ko bodo vse državne literature enako balkanske, bomo smeli, baje, spet pogledati na zahod. Dvomim tudi, da bi tukaj imeli Pasternaka; ali mnogo se piše in, verujem, še več snuje. Toda ne pričakujte, da bodo to pobožne večerniške zgodbe ali plehke liberalne štorije za Vodnikovo. Navkljub velikemu skepticizmu, pri mnogih književnikih pravemu cinizmu, posledice razočaranja nad novimi vrednotami, ki so se kmalu prikazale v pravi luči, ter osebnega napuha, ki ne dopušča, da bi se vrnili k prenovljenim, k starim krščanskim vrednotam in krščanskemu gledanju na človeka, nastajajo nedvomno dela, ki bodo v slovstvu povzročila perkusije. Nikjer v teh delih namreč ne bo najti — ljubezni. V miselnosti mladih bralcev se bodo rodile krize, ki se jih je bati že zdaj. Na drugi plati pa so tudi marksistični ideologi ali boljše "ideološki slovstveni kritiki" prisiljeni govoriti in živeti proti svojemu intimnemu prepričanju. Dokler je bil

(Dalje na 4. str.)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Literarni odsek

Drugi kulturni večer, v soboto 6. junija 1959 ob 19. uri v dvorani Bullrich, Sarandí 41 (Capital)

(Predvajanje francoskega filma:

L'EUROPE, HUMAINE AVENTURE — EVROPA V DRAMI ČLOVEŠTVA

Uvodni komentar bo podal Ruda Jurčec.

Tretji kulturni večer bo v petek 19. junija 1959 ob 19.30 v dvorani Bullrich, Sarandí 41. Naslov večera je:

IZZA KULIS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

"Evropa mora stalno ocenjevati vrednote svoje civilizacije. Pri tem prihaja pogosto do zaključka, da nima svoje lastne civilizacije. To odkritje je ustvarilo potem tisto, kar se danes imenuje kriza civilizacije. Mi pa potrebujemo sporazum med civilizacijo in živim občutjem; oboje mora priti v ravnotežje in se postaviti na nove temelje. Zgodovina Evrope je zgodovina stalnih diferenciacij civilizacije in življenja. To je tragedija Evrope, hkrati pa tudi njena sreča. To trenje je tipično za Evropo in tega Azija ni nikdar spoznala ali doživela. Ta razvoj Evrope se je začel tedaj, ko je na trgu v Atenah Sokrat odkril razum. Od Sokrata do danes ima zgodovina duha samo ta smisel. Prišli smo pri tem do meje na robu, kjer se ta sila končava. Prehodili smo pot razuma in odkrili spontanost. S tem smo si naložili nalogo, da znova gradimo civilizacijo. Kajti šele pred sto leti je evropski človek odkril avtonomijo vrednot. Danes pa smo spet na začetku poti: sistem vrednot, veljaven za Evropo pred tridesetimi leti, je propadel in v njem ni več sile, ki bi gradila ali privlačila. Razvoj v sodobni umetnosti more edini razložiti, kako se je duhovno stanje v Evropi spremenilo."

E. R. Curtius

Knjiga Avrelija Avguščina

ENCHIRIDION

je razposlana in je naprodaj tudi v Slovenski hiši, Ramón Falcón 4158, Capital. Cena v Argentini: navadni papir \$ 30.-; finejši papir \$ 40.-

Pogosto nas sprašujejo, ali je možno plačevati naročnino in druge publikacije Slov. kult. akcije tudi v obrokih. Objavljamo, da smo poverjenikom to že sporočili in da se more vsakdo posluževati obročnega plačevanja.

naši večeri

— Na prvem kulturnem večeru 1959 je 22. maja predaval univ. prof. dr. Milan Komar. Razpravljal je o etimologiji filozofskih izrazov. Predavanje je zajelo tudi filološki izvor besed.

Večer je vodil dr. V. Brumen, ki je predavatelja pozdravil z ugotovitvijo, da že tretjič uvaja sezono kult. večerov. Debata je bila živahna in so sodelovali gg. dr. P. Krajnik, dr. Ign. Lenček, dr. V. Brumen in Lado Lenček. Udeležba je dvorano napolnila.

odmevi

“Duhovno življenje” je v junijski številki prineslo posebno poročilo o peti obletnici Slovenske kulturne akcije. Med drugim piše:

“Slovenska kulturna akcija je v soboto 2. maja slovesno proslavila pet let svojega plodovitega delovanja... Po petih letih dela lahko mirno ugotovimo, da je prekosila nade tako ustanoviteljev kot podpornikov in popolnoma osvojila tiste, ki so jo v začetku z nekim nezaupanjem opazovali češ, kako se bo nova organizacija usmerila in razvijala... Danes lahko s ponosom razpostavlja pred očmi tako tujca kot Slovenca svojih 32 knjižnih izdaj... Kulturni večeri so prava univerza, kjer se razpravlja o vseh sodobnih problemih... Zato bo kar držalo, kar je s poudarkom lansko leto izjavil predsednik Društva Slovencev, ing. A. Mozetič ob priliki 25. izdaja: ‘Mislim, da se vi sami ne zavedate, kolikšno in kako važno delo opravljate.’ O jubilejnem večeru samem pa pravi poročilo: “... Jubilejni večer je imel res slavnostno obeležje. Človek je imel vtis, da proslavljamo napore, ki zares zaslužijo priznanje vse naše skupnosti.”

“Ameriška domovina” je v številki z dne 21. aprila prinesla uvodnik o delu Slovenske kulturne akcije. Naslov članka je: Pet let Slovenske kulturne akcije. Med drugim beremo:

“Kot dejstvo - presenetljivo le za kakšnega bolestnega pesimista - je treba ugotoviti, da se živi sok krščanstva pretaka po umetninah naših ustvarjalcev in da so katoliške ideje prisotne v sodbah in nazorih esejistov in kritikov pri Slovenski kulturni akciji. Najboljša tradicija, ki jo doma skušajo zajeziti, se prosto nadaljuje med nami, a deloma tako poglobljena in prenovljena, da govori kritika o prvem resnično katoliškem romanu, o novi stopnji religiozne lirike in likovne umetnosti, kot raste v krogu Kulturne akcije. Tam pa, kjer ne gre za izrecno religiozno stvaritev, ostaja umetnostno in znanstveno prizadevanje v tistih mejah, ki jih umetnosti in znanosti v prid črta načelo prave svobode: dovoljeno je vse, kar ne nasprotuje resnici in ljubezni. S to svobodo, s krščanskimi vrednotami in s kvaliteto lepega dela objavljenih stvari pa vpliva Kulturna akcija tudi na razvoj doma. Nobena zaveza ni trajno tako neprodorna, da ne bi proizvedla duha mogli skozi, in ko se to zgodi, je nasilje doživelo nov poraz, včasih odločen... Publikacije Kulturne akcije prihajajo tudi v knjižnice, institute, uredništva tujega sveta. Slovenski narod nima samo uradnih vsiljenih zastopnikov; tujci dobre volje in odprtega zanimanja morejo slišati tudi glasnike resničnosti in resnice.”

obrabi in obzorje

ZA RAST SLOVENSKEGA KULTURNEGA DELA

“Katoliški glas”, tednik v Gorici, je v številki z dne 23. aprila 1959 objavil članek, ki ga prinašamo v celoti:

Meseca februarja 1954 se je v Buenos Airesu postavil temelj Slovenski kulturni akciji in v maju letos bodo Slovenci v Argentini ta jubilej proslavili. Ko obhajamo petletnico ustanovitve, je dozorelo prepričanje, da prav ta ustanova pomeni eno najbolj pozitivnih postavk slovenske emigracije, celo tako veliko in važno, da jo je nekdo imenoval “slovenski čudež”. Po petih letih obstanka in po štirih letnikih poslovnega dela more knjižna založba Kulturne akcije pokazati na 19 knjižnih izdaj. In to delavcev, katerih nobeden ne živi od tega dela, temveč je vse le njegov krvavi dar rasti in ohranitvi slovenskega kulturnega dela v tujini. Kulturni delavci, predvsem umetniki, tako besedni kakor likovni, gledališki in glasbeni, pa tudi znanstveniki vseh vrst so pravilno ocenili njen centralni pomen ter se priključili njenemu ustvarjalnemu občestvu. Danes pošiljajo dela založbi v objavo slovenski kulturni delavci, živeči na vseh celinah sveta: iz Evrope, iz obeh Slovenij izven mej Jugoslavije: s Koroške in Primorske, iz Pariza in Rima; iz obeh Amerik: severne in južne, iz Antartide, kakor tudi iz Azije, tako z vrhov Himalaje, kakor s cvetočih vrhov Japonske ter celo iz Avstralije. Če iz Afrike morda še ni knjižnih del, pa je tam več dobrotnikov, ki to delo zasledujejo in podpirajo. Tako je buenosaireskemu kulturnemu krogu uspelo dati založbi slovenski svetovni značaj, pomen centralne matice in tako napraviti Slovensko kulturno akcijo za zadevo vse emigracije, ne samo svoje družine. Morda je bil le slučaj, da je pobuda prišla iz Argentine, kjer se je po usodnem naključju našla največja skupina kulturnih ustvarjalcev. Ni pa rečeno, da naj bo sedež tega dela vedno v Buenos Airesu. Lahko ga zopet usodno naključje prenese drugam. Vseeno je, kam, buenosaireskemu krogu ne gre za nikako nadvlado nad drugimi, še manj za monopol. Glavno je: Slovenska kulturna akcija je zaživela, se organizirala, uspeva in ustvarja z neverjetno mladostjo, ki preseneča celo v domovini, ter upa na bodočnost. Upajmo, da je prav Slovenska kulturna akcija osvežila kulturno starejši emigracijski rod in rešila še en bodoči rod slovenski knjigi poleg tega, da je odprla ventil ustvarjalnosti sedanjega, ki bi se sicer zadušil med stroji in poslovnimi papirji ročnih težav, v kar so se spremenili tisti kulturni delavci, ki so se rešili iz domovine. Prepričani smo, da bo pravična zgodovina še podčrtala nekoč ta njen pomen za slovenski narod v tujini.

Ali je danes po petih letih še potrebno predstavljati njeno žetev? Njeno delo v odsekih, ki se kaže v predavanjih in gledaliških predstavah, v katerih hoče držati na akademski višini obravnavanje sodobnih, kakor tudi zgodovinskih vprašanj, domačih kakor svetovnih? Ali hotenje ustvarjati osnove za sleherno gledališče v tujini, ki se ne bi razvijalo iz čitalniških budniških potreb, temveč stopalo vzporedno z gledališko svetovno umetnostjo sploh? Kaj naj bi govorili o knjižnih izdajah? O izdajah klasikov, ki jih doma ne priznavajo kakor zaslužijo, po so temeljni kamni naše umetniške in duhovne tradicije, kakor sta Pregelj in Velikonja in tudi že Balantič? O izdajah pisateljev tako raz-

— “Katoliški glas”, tednik v Gorici, piše, da je bil univ. prof. dr. A. Slodnjak v Ljubljani brez posebnih postopkov upokojen. Tako je ljubljanska univerza izgubila slavista, čigar sloves je segel daleč čez meje. Oblastem v Sloveniji gre zelo na živce knjiga, ki jo je Slodnjak napisal o slovenskem slovstvu in je izšla pri berlinski založbi De Gruyter. Avtor je bil pri pisanju še bolj objektivni in — Glasbeno-narodopisni institut v Ljubljani, ki ga vodi Marija

GLAS Slovenske kulturne akcije je vez med našimi sotrudniki in prijatelji. Vendar je njegova naloga tudi ta, da prihaja v kroge, kjer našega dela ne poznajo (bodisi v zamejstvu al v domovini). Dejansko je vsak izvod, poslan v svet, važen. Lepo prosimo vse, ki GLASA ne zbirajo, naj posameznih izvodov ne zametujejo, ampak jih pošljejo na naslov znancev ali prijateljev v Ameriki ali v Evropi. Če tega sami ne morete storiti, pošljite izvode Upravi in navedite naslov, kam naj jih pošlje. Uprava tudi želi ustreči tistim, ki GLAS zbirajo, pa jim posamezne številke manjkajo. Če nam svoje izvode pošljete, bomo marsikomu lahko pomagali, da svoje letnike izpolni.

KRONIKA

— Arhitekt Sulčič pripravlja razstavo, ki bo konec junija v enem izmed salonov v centru mesta.

— Glavna glasbena ustanova v Argentini Teatro Colón je proslavila dvestoletnico smrti Händela z izvajanjem oratorija "Messias". Koncert je bil v soboto dne 16. maja in je med solisti nastopila altistka Franca Golob. Dirigiral je Drago Marijan Šijanec.

— Gledališki odsek SKA bo izvedbo drame Branka Rozmana "Človek, ki je ubil Boga", ponovil na prireditvi v Lanusu, ki bo v nedeljo dne 21. junija.

— Takoj po smrti našega mojstra Plečnika so razne publikacije v domovini pa tudi v tujini začele prinašati izjave pokojnika bodisi prijateljem bodisi drugim, s katerimi je imel stike. Tudi Meddobje je prineslo nekaj spominov nanj in nekaj njegovih izjav. V domovini bodo brez dvoma izšla še nova dela o njegovem delu, vendar bodo govorila samo o njegovih stvaritvah, ne pa o njegovem gledanju na svet in o njegovi religiozni koncepciji. Zato naprošamo vse, ki so kdajkoli in ob kakršnikoli priložnosti imeli z mojstrom stike, da sporoče Meddobju izjave, ki so jih slišali iz njegovih ust, ali pa imena ljudi, ki morda naših publikacij ne prejemajo, pa bi mogli sodelovati. Prispevki, podpisani ali nepodpisani, iz domovine ali iz zamejstva, bodo objavljeni v reviji.

— Društvo slovenskih akademikov namerava prirediti v okviru kulturnega programa svoje letošnje konvencije tudi razstavo mlajših slovenskih likovnih umetnikov. Želeli bi razstaviti vsaj po eno ali dve deli vsakega slovenskega umetnika, ki se še nekako prišteva k današnji študentovski generaciji. Skrbno zavite prispevke naj bi vsi sodelavci poslali čimprej na naslov: Društvo slovenskih akademikov v Ameriki, c/o Edi Gobec, 86 E. 11 Avenue, Columbus 1, Ohio.

POPRAVI: V članku Rafka Vodeba v št. 7/8 Glasa se mora mesto "naravnega zaključka" glasiti "nenaravnega" (4. odst. od zadaj) in "veččlansko" namesto "vsečlansko razsodišče" (3. odst. od zadaj).

ličnih slogov, kakor so Marolt, Kociper, Mauser, Simčič, Jurčec, Kunčič in Rudolfova, in pesnikov, kakor Debeljak, Papež, Vodeb, Kos in Truhlar? To so samo knjižne izdaje, dočim pa v reviji Meddobje ustvarjajo še drugi, od Javornika, Beličiča, Bukviča, Novaka, Kosa, Soukalove, Humra itd. ter je postalo glasilo bi rekli, najmodernejše generacije v slovenski literaturi, vključno tisti, ki se razvija v domovini. Lahko bi označili njen pomen kot vstajenje novega duhovnega rodu, literarno vzeto, nove literarne romantike proti materialističnemu naturalizmu domovine, ki razpada že sam v sebi tudi že tam. Avantgarda tudi za domovino! Dramski pisci (Rozman, Willenpart) iščejo forme nove drame med ibsenovsko psihologijo in novim misterijem. Tudi glasba z Geržiničem je našla svojo knjigo. In kaj naj govorimo o likovnih umetnikih? Reprodukcijske del Bare Remčeve, Goršeta, Volovška, Kramolca in najmlajših, reprodukcije kiparja Franceta Ahčina - njih dela niso bila samo na razstavah, velik je njihov delež pri opremi publikacij. Tudi arhitekti so stopili v krog ustvarjalcev: Kregar, Eiletz. In znanstveniki z Vrednotami in Zgodovinskimi zbornikom, potopisci s Himalaje itd. Vse to ustvarja v okviru Slovenske kulturne akcije že pet let s težnjo in naporom, ostati kljub nevšečnim emigracije na višini, ki jo zahteva čas, in iti naprej, ne zaostajati za domovino. Ali ni prevod Danteja majhen izraz takega tekmovanja? Vsi ustvarjalci imajo eno prednost pred onimi v domovini: žive v svobodi in lahko ustvarjajo po svoji podobi. Držijo baklo duhovne svobode v rokah, z njo svetijo novemu rodu - v domovini. Kakšno poslanstvo, vredno emigracije!

Rekli smo: ne poudarjamo tega, kar so napravili v petih letih. Poudariti hočemo samo oznako tega dela ter centralni emigracijski značaj, ki na drugi strani daje dolžnost tudi emigraciji, da taki ustanovi stoji ob strani, se vključuje vanjo kot član, ustvarjalni ali podporni ali samo naročniki, če že ne mecenski, češar je Slovenska kulturna akcija najbolj potrebna. Zato ob petletnici Slovenske kulturne akcije samo ta klic: ta "slovenski čudež", ki se je rodil v Argentini, ne smemo pustiti splahneti, temveč moramo sami pomagati k novemu, morda še večjemu in pomembnejšemu "čudežu", ohraniti ustanovo, da se razvija, da živi še desetletje in da zajme še več sveta in ljudi v svoj krog, tako ustvarjalnega kakor bralnega. Slovenska kulturna akcija ni zadeva enega ozkega kroga, temveč vse emigracije in morala bi biti tudi - domovine. To zadnje pa bo šele takrat, ko se bo pred očmi bodočih literarnih in kulturnih zgodovinarjev združilo kulturno delo v domovini in v emigraciji v eno samo kulturno delo slovenskega naroda v celoti in bo tedaj v poglavju Slovensko emigracijsko kulturno delo nosila Slovenska kulturna akcija svojo polnovredno označbo:

Bila je čudežno mladi ustvarjalni razmah slovenske idejne emigracije po drugi svetovni vojni na vseh kontinentih, ki ga je mogla ohranjati v življenju in delu samo izredno velika kulturna zavest in žrtev vse slovenske emigracije in zamejstva sploh.

Zakaj ne bi k taki oznaki prispeval tudi ti, ki morda stojiš še ob strani?

Zato ob tej petletnici ne samo prošnja za sodelovanje v kakršnikoli obliki, moledovanje za novo žrtev, temveč tudi trkanje na zavest in ponos k izvrševanju dolžnosti do sedanjosti in bodočnosti."

kojnega Franceta Marolta. Zbirka ima namen ohraniti in spet v življenje priklicati stare ljudske plesne.

— V proslavo 40. obletnice ustanovitve KPJ bo založba Kondor izdala antologijo slovenske poezije iz let revolucije (1942-1945). Zbirko bo uredil kritik Mitja Mejak in bo nosila naslov: Le vkup, le vkup, uboga gmajna.

Šuštar, je doslej izdal dve knjigi o slovenskih ljudskih plesih, "Slovenski ljudski plesi na Primorskem" in "Slovenski ljudski plesi na Koroškem". Obe knjigi, opremljeni s številnimi črteži in fotografijami, imata opombe in podatke v slovenščini in angleščini. Koreografe in kinetografe je za obe knjigi pripravila Marija Šuštar, medtem ko so zapisi melodij in opisi plesov druge knjige delo po-

(Nadaljevanje s 1. str.)

čas razbijanja, je pri marsikom njih sovražstvo do starega sovpadalo z osebno zagrenjenostjo na kakšnem drugem poprišču in so se sprostil. Toda prišla je ura gradbe. Tudi takrat osebne krize niso nastopale. Zdravo razočaranje nad nemočjo ali napačno potjo ne ustvarja notranjih polomov. Celo opazke so se začele oglaševati med njimi. Krize pričenjajo sedaj, ko je videti, da stare vrednote, čeprav v novih formah, po tolikih letih še vedno privlačujejo, zmagujejo, ko se je treba ali poražen umakniti ali naprej igrati gledališče s seboj in drugimi.

Mnogo se je pisalo o ždanovščini, istočasno pa so jo gojili naprej. Mnogo se je pisalo o svobodi, istočasno pa so jo zatirali. Z navdušenjem so lani pisali o Pasternaku, istočasno pa so pri njem zaničevali vse, kar bi zadišalo preveč po "krščanstvu". (Ne verjamem, da bi Doktor Živago izšel v prevodu. Če bo, bo okrnjen. Tudi v okrnjevanju pa je laž). Vsak preprost duhovnik pa ve, da tako delovanje, nasilje nad samim seboj in sočlovekom ne ostane v krivcu nekaznovano. Ti ljudje se tako ne samo značajske ampak tudi miselno sproti kastrirajo in to je najhuje. Tragično tudi za nas in za prihodnje rodove. Ideja namreč, da bo zaradi njih mentalne ozkosti, torej šibkosti, pot za pravilne vrednote lažja, se mi ne zdi pravilna. Samo z bojem se ustvarjajo zmagovalci in se pride do pravega, trajnega miru. Zmagovalci, ki zasedeja okuženo mesto, obolijo tudi sami.

...Molite za naš jezik! Danes ne govorimo o ilirstvu in Nemci nam ne sežigajo knjig, pa je huje. Napad prihaja od znotraj. Ob favoriziranju stopitve jugoslovanskih narodov, ki je posledica "novega gledanja" na narode in njih usodo (po Kardelju, ki se je postavil povsem na sicer toliko opsovano stalinistično linijo, je narod produkt kapitalistične dobe in torej anahronizem) se pojavlja vedno močnejše uradno mešanje in enačenje jezikov. Vidim, da se je nekdo zunaj razburil, ker je prejel od Državne banke v Ljubljani potrdilo v angleščini, francoščini in srbsščini, medtem ko o slovenščini ni ne duha ne sluha.

To so majhni nevažni indiciji. Za vsem tem so huje, trenutno še ne preveč vidne mahinacije. Ljudje beže preko meje v svobodo, na njih posestva pa oblasti naseljujejo ljudi z juga države. Znani so mi primeri na Notranjskem pa tudi okrog Kamnika, ko so cela posestva v srbskih rokah. Medtem se pa slovenske družine ubijajo na pretnajhnih zemljiščih. Pa ne samo po vaseh, tudi blizu Ljubljane so naseljeni srbski častniki z družinami in dostikrat je slišati več — ali pa vsaj glasneje — tujo besedo kakor domačo. Naj nihče ne dvomi, da te stvari niso načrtno izpeljane. Preprosti ljudje o tem ne razmišljajo, večino ta sprememba moti zgolj zaradi materialnih vidikov. Intelektualci, tudi rdeči, ki so se nekoč metali v ogenj za slovensko stvar, molče, kajti taka je "parola od zgoraj"; idealistom, tistim, ki se boje za jezik, pa se v mnogih primerih meče pesek v oči, ker je dejstvo, da eksistirajo v Ljubljani revije za slovenske jezikovne vede, kakršnih prej ni bilo. Ali bo borba teh znanstvenikov mogla zaustaviti ugonabljanje jezika, ki se je pričela prav v koreninah rasti jezika, to je med kmečkim ljudstvom, iz katerega je pravilni besedni izraz vedno raste, to je prvo vprašanje. — Bog daj, da gledam prečno in da bo demonski načrt uničevanja jezika in z njim naroda samega sam v sebi našel smrt."

— SPORED kulturnih večerov Slov. kult. akcije v letošnji sezoni: v soboto 6. junija ob 19. uri v dvorani Bullrich, Sarandí 41: Filmski večer; petek dne 19. junija ob 19.30, dvorana Bullrich, Sarandí 41: Izza kulis Slov. kult. akcije; sobota 4. julija ob 19. uri: večer gledališkega odseka; petek 17. julija ob 19.30: Pravorečje in pravopisje, predava prof. Alojzij Geržinič; sobota 1. avgusta ob 19. uri: prireditev glasbenega odseka, koncert; 15. in 16. avgusta: prireditev gledališkega odseka; v petek 21. avgusta: Delo Slov. kult.

akcije in Slovenska književnost v zamejstvu, predava dr. Tine Debeljak; sobota 5. septembra: Etika atomske vojske, predava prof. dr. Ignacij Lenček; petek 18. septembra: Ob stoletnici Mistralove pesnitve Mireille, predava dr. Tine Debeljak; sobota 3. oktobra: prireditev glasbenega odseka, koncert kvarteta Finkovih; petek 16. oktobra: Ob Pasternaku, predava dr. Pavel Krajnik; sobota 31. oktobra: Pablo Picasso, predavanje Milana Volovška; sobota 7. novembra: predavanje (filozofski odsek); petek 20. novembra: pred-

GLAS smo do sedaj pošiljali brezplačno. Marsikdo se je tako spoznal z našim delom in postal naročnik knjižne zbirke, ali pa je nakazal za tiskovni sklad GLASA. Stroški v tiskarni silno naraščajo in povečali so se za poštovino. Zato smo prisiljeni, da opozorimo vse, ki GLAS prejema, da bomo list brezplačno lahko naprej pošiljali samo članom in naročnikom, vsem drugim pa tedaj, če bodo nakazali naročnino za GLAS posebej.

vanje (filozofski odsek). — Uprava si pridržuje pravico vrstni red ali spored večerov v slučaju potrebe spremeniti.

— Cankarjeva založba v Ljubljani bo letos izdala delo dr. Metoda Mikuža: Pregled zgodovine NOB v Sloveniji. Obsegala bo zgodovino partizanskega vojskovanja do konca leta 1943. Založba napoveduje avtorja kot najboljšega poznavalca te zgodovine. V zbirki Svet danes bo ista založba izdala delo Janeza Stanovnika: Sodobna ameriška stvarnost, prikaz marksističnega opazovalca ameriškega življenja.

— Državna založba Slovenije je sklenila izdati v posebni zbirki Pisci mladega roda dela mlajših pesnikov in pisateljev. Izšla bodo dela: Smiljan Rozman, Obala, roman; Tone Pavček, Sanje živijo dalje, pesniška zbirka; Marijan Rožanc, Mrtvi in vsi ostali, novele; Vladimir Kavčič, Ne vračaj se sam.

— Državna Založba Slovenije je sklenila v posebni zbirki v nekaj letih izdati približno 50 knjig, ki bi zajemala izbrana dela jugoslovanskih klasikov. Lani so v tej zbirki že izšla dela: Izbrane pesmi Silvija Strahimira Kranjčevića, letos pa izidejo Jovana Skerlića Izbrani eseji in Svetolika Rankovića Gorski car. Razen del starejših avtorjev bodo izdali letos še Iva Andrića Most na Drini; Aleksandra Unča Mrtvi javje, roman; Gustava Krkleca Izbrane pesmi in Mihajla Lalića Lelejska gora, roman.

— Slov. kat. prosvetno društvo v Gorici je koncem aprila uprizorilo moderni misterij "Kajnov angel".